

Kamer van Koophandel

Zzp'ers en hun opdrachten

Colofon**Door:**

Dian Smetsers (KvK)

Februari 2017

Kamer van Koophandel, Utrecht, februari 2017.

Bronvermelding is verplicht. Verveelvoudiging voor eigen of intern gebruik is toegestaan.

Contact:

Pers: pers@kvk.nl

Trefwoorden:

Zelfstandig zonder personeel; zzp; opdrachten; wet DBA; zakelijke dienstverlening; Kamer van Koophandel; KvK

Smetsers, D. (2017) Zzp'ers en hun opdrachten: over zzp'ers in de zakelijke dienstverlening. Kamer van Koophandel

> www.kvk.nl/advies-en-informatie/zzp

Inhoudsopgave

1	Samenvatting.....	4
2	Inleiding.....	6
2.1	KvK Ondernemerspanel.....	6
2.2	Sectoren.....	7
3	Resultaten.....	8
3.1	De opdrachten.....	8
3.2	Opdrachten vinden.....	9
3.3	Opdrachten vastleggen	10
3.4	VAR-verklaring en modelovereenkomsten	11
3.5	Over de wet DBA.....	13
3.6	Ontwikkelingen afgelopen jaar.....	14
4	Conclusies.....	15
 Bijlage I:		17

Samenvatting

Meer dan negen op de tien zzp'ers die hun eigen arbeid aanbieden, werken voor meer dan één opdrachtgever. Deze 'zzp'ers eigen arbeid' voelen zich ondernemer en denken dat ze aan de criteria van de wet DBA voldoen.

Opdrachtgevers worden onzekerder volgens deze zzp'ers en vragen hen vaker hun werk te doen in een payroll- of uitzendconstructie. De modelovereenkomsten worden in ruim een kwart van de gevallen al gebruikt. Bijna een vijfde zegt nooit een modelovereenkomst te gaan gebruiken en ruim een derde gaat het alleen doen als de opdrachtgever erom vraagt.

Om haar voorlichting aan ondernemers goed vorm te geven, deed de Kamer van Koophandel (KvK) in december 2016 met het KvK Ondernemerspanel onderzoek naar 'zzp'ers eigen arbeid' en hun opdrachten. Het gaat om ruim 77% van alle zzp'ers. Naast 'zzp'ers eigen arbeid' zijn er zzp'ers die hoofdzakelijk producten verkopen. Deze 'zzp'ers producten' zijn niet meegenomen in dit onderzoek.

Meer opdrachtgevers

95% van de 'zzp'ers eigen arbeid' heeft meer dan één opdrachtgever. 33% heeft zelfs meer dan 10 opdrachtgevers. Gemiddeld besteden deze zzp'ers 41% van hun tijd aan de grootste opdrachtgever. Ondernemers met 2 tot 5

opdrachtgevers besteden gemiddeld 56% van hun tijd aan de grootste opdrachtgever, voor ondernemers met 6 tot 10 opdrachtgevers is dit 37%. De 'zzp'ers eigen arbeid' met meer dan 10 opdrachtgevers besteden gemiddeld 20% van de tijd aan de grootste opdrachtgever. Ondernemers hebben dus vaak minimaal één grote opdrachtgever en enkele kleinere opdrachtgevers ernaast. Uit het onderzoek blijkt ook dat meer dan 90% van deze zzp'ers zich ondernemer voelt, weet welke eisen de Belastingdienst stelt aan ondernemerschap en ook denkt aan deze eisen te voldoen.

Verkrijgen van opdrachten

Bijna drie op de tien 'zzp'ers eigen arbeid' gaan nooit op zoek naar nieuwe opdrachten omdat opdrachtgevers hen benaderen (20%) of omdat zij al genoeg opdrachtgevers hebben (8%). Bijna een kwart (23%) van deze zzp'ers gaat alleen op zoek naar nieuwe opdrachten als dat noodzakelijk is. Bijna een derde (31%) besteedt er regelmatig aandacht aan en 14% zoekt continu naar nieuwe opdrachten. 3% neemt alleen opdrachten aan via een tussenpersoon, waardoor ze zelf niet op zoek hoeven naar nieuwe opdrachten. Bij het vinden van nieuwe opdrachten spelen het formele netwerk (83%) en eerdere tevreden klanten (74%) de grootste rol, gevolgd door collega-ondernemers (48%), het informele netwerk van familie en vrienden (43%) en sociale media (41%).

Gebruik modelovereenkomsten

Van de 'zzp'ers eigen arbeid' heeft 79% in het verleden weleens een VAR-verklaring aangevraagd. 21% heeft dit nog nooit gedaan, omdat ze de VAR niet nodig hadden om te laten zien dat ze zelfstandig ondernemer zijn. De situatie na de invoering van de wet DBA ziet er als volgt uit.

- Van degenen die in het verleden weleens een VAR-verklaring heeft aangevraagd, gebruikt 28% nu een modelovereenkomst, een vijfde is er nog mee bezig (8%) of is het van plan (12%), 35% gaat dat alleen doen als opdrachtgevers er om vragen. De rest (17%) is het niet van plan.
- Van de groep ondernemers die nooit een VAR-verklaring heeft aangevraagd, geeft bijna de helft aan niet van plan te zijn om een modelovereenkomst te gaan gebruiken. Opvallend is dat een kwart van de ondernemers die nooit een VAR-verklaring heeft aangevraagd, nu wel gebruikmaakt (13%) of gebruik wil maken (7%) van een modelovereenkomst of nog bezig is om er eentje op te stellen (5%).

Opdrachtgevers onzekerder

Terwijl 'zzp'ers eigen arbeid' zich zeker voelen over hun ondernemerschap, blijkt uit de antwoorden van de zzp'ers dat opdrachtgevers zich in 2016 onzekerder voelden dan in 2015. Bijna een vijfde (18%) van de zzp'ers heeft in het afgelopen jaar vaker meegemaakt dat een opdrachtgever liever geen zzp'ers meer inhuurt ten opzichte van het jaar ervoor. Ze lopen vaker tegen opdrachtgevers aan die alleen nog maar willen werken via een tussenpartij, zoals een bemiddelaar, een payroll bedrijf of een uitzendbureau.

KvK Ondernemerspanel

De KvK voerde het onderzoek in december 2016 uit onder het KvK Ondernemerspanel, dat bestaat uit ruim 4.000 zzp'ers en mkb-ondernemers. Op 14 december 2016 zijn alle 1.629 zzp-leden van het panel uitgenodigd om de vragenlijst in te vullen. In totaal vulden 804 deelnemers de vragenlijst in, een respons van 49%. Van de 804 deelnemers bieden 580 zzp'ers vooral eigen arbeid aan en zijn daarom meegenomen in dit onderzoek. Deze zzp'ers zijn actief in allerlei sectoren maar hoofdzakelijk in de sector advisering, onderzoek en overige specialistische zakelijke dienstverlening (52%). Andere veel voorkomende sectoren zijn informatie en communicatie (8%), verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening (8%) en bouwnijverheid (6%). De respondenten in dit onderzoek zijn gemiddeld 55 jaar oud, tien jaar ondernemer en besteden gemiddeld 41 uur per week aan het bedrijf.

Opdrachtgevers voelden zich in 2016 onzekerder dan in het jaar daarvoor

2 Inleiding

Toelichting op het onderzoek

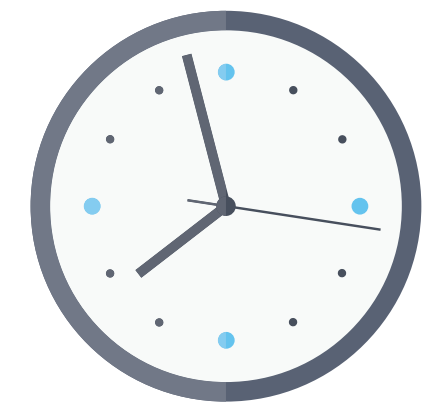
Nederland telt 882.694¹ zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers) waarvan 77% diensten levert aan andere bedrijven (CBS, 2014)². De KvK wil graag meer inzicht in deze zogenoemde 'zzp'ers eigen arbeid'.

De KvK is daarom een onderzoek gestart dat is gericht op deze specifieke doelgroep. Naast 'zzp'ers eigen arbeid' zijn er zzp'ers die hoofdzakelijk producten verkopen (zzp'ers producten). In het onderzoek is gekeken naar hoe de opdrachten van deze 'zzp'ers eigen arbeid' eruitzien, de manier waarop opdrachten worden verkregen en afspraken worden vastgelegd. Sinds de invoering van de wet DBA kunnen zzp'ers hierbij een modelovereenkomst van de Belastingdienst gebruiken. In dit onderzoek is daarom gekeken naar de bekendheid van de wet DBA, het gebruik van modelovereenkomsten en de totstandkoming daarvan.

2.1 KvK Ondernemerspanel

Voor dit onderzoek is er een vragenlijst uitgezet in het KvK Ondernemerspanel dat bestaat uit ruim 4.000 zzp'ers en mkb-ondernemers. Zij worden ongeveer 6 keer per jaar uitgenodigd om een vragenlijst in te vullen. Op 14 december

2016 zijn alle 1.629 zzp-leden van het panel uitgenodigd om de vragenlijst in te vullen. Op 21 december is een herinnering verstuurd naar de zzp'ers. In totaal vulden 804 deelnemers de vragenlijst in, een respons van 49%. Van de 804 deelnemers bieden 580 zzp'ers diensten aan de zakelijke markt en zijn daarom meegenomen in dit onderzoek.

2.2 Sectoren

In dit onderzoek is gekeken naar zzp'ers die diensten aanbieden aan bedrijven. Deze zzp'ers zijn actief in allerlei sectoren maar hoofdzakelijk in de sector advisering, onderzoek en overige specialistische zakelijke dienstverlening (52%). Andere veelvoorkomende sectoren zijn informatie en communicatie (8%), verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening (8%) en bouwnijverheid (6%). De respondenten in dit onderzoek zijn daarnaast gemiddeld 55 jaar oud, tien jaar ondernemer en besteden gemiddeld 41 uur per week aan het bedrijf ([zie bijlage I](#)).

De respondenten in dit onderzoek zijn gemiddeld 55 jaar oud

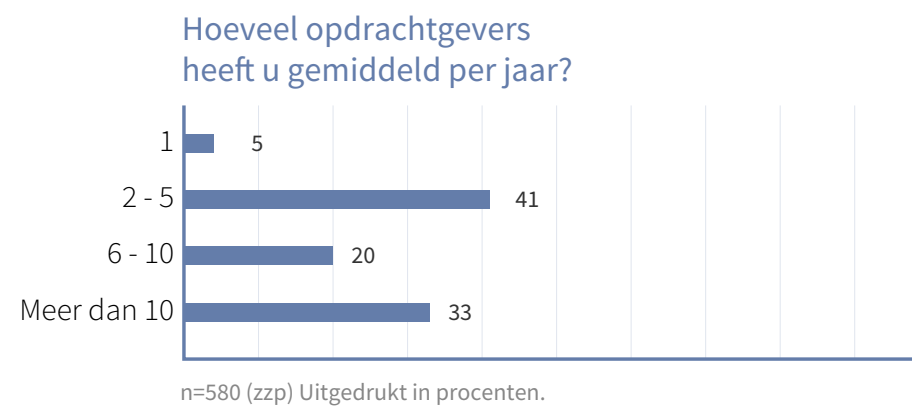
3 Resultaten

Opdrachten vinden en vastleggen

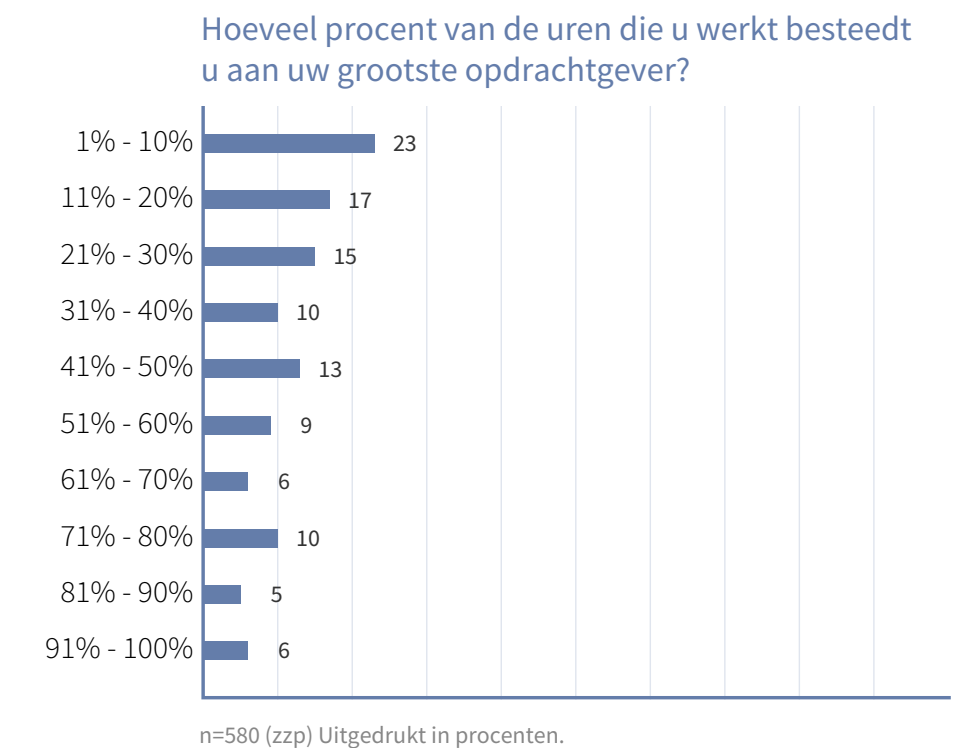
Er is gekeken naar hoeveel opdrachtgevers zzp'ers hebben en hoe veel tijd ze daar aan besteden. Zzp'ers komen op diverse manieren aan opdrachten. Ook de wijze waarop de opdrachten worden vastgelegd verschilt.

3.1 De opdrachten

Uit de onderstaande grafiek komt een divers beeld naar voren over het aantal opdrachtgevers dat 'zzp'ers eigen arbeid' gemiddeld per jaar hebben. Ongeveer de helft van alle ondernemers heeft minder dan vijf opdrachtgevers en de andere helft heeft meer dan vijf opdrachtgevers. Opvallend is dat één derde gemiddeld meer dan 10 opdrachtgevers heeft per jaar.

Gemiddeld besteden de zzp'ers 41% van hun tijd aan de grootste opdrachtgever. Ondernemers die per jaar gemiddeld slechts één opdrachtgever hebben, besteden hier gemiddeld 75% van hun tijd aan. Ondernemers met 2 tot 5 opdrachten besteden gemiddeld 56% van hun tijd aan de grootste opdracht, voor ondernemers met 6 tot 10 opdrachten is dit 37%. De ondernemers met meer dan 10 opdrachten besteden gemiddeld 20% van de tijd aan de grootste opdrachtgever. Ondernemers hebben dus vaak minimaal één grote opdrachtgever en enkele kleinere opdrachten ernaast.

3.2 Opdrachten vinden

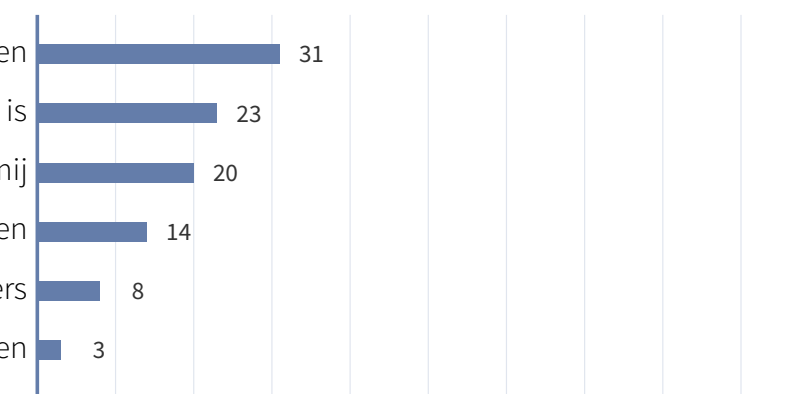
14% van de 'zzp'ers eigen arbeid' zoekt continu naar nieuwe opdrachten en 31% besteedt daar regelmatig aandacht aan. 23% van de zzp'ers gaat alleen op zoek naar nieuwe opdrachten als dat noodzakelijk is. Er zijn ook zzp'ers die nooit op zoek gaan naar nieuwe opdrachten omdat opdrachtgevers hen benaderen (20%) of omdat zij al genoeg opdrachtgevers hebben (8%).

Bij het vinden van nieuwe opdrachten spelen het formele netwerk (83%) en eerdere tevreden klanten (74%) grootste rol, gevolgd door collega-ondernemers, het informeel netwerk en sociale media. Voor 12% is een oude werkgever nog belangrijk voor het vinden van opdrachten.

14% van de 'zzp'ers' eigen arbeid' zoekt continu naar nieuwe opdrachten

Ik besteed regelmatig aandacht aan het vinden van nieuwe opdrachten
Ik ga alleen op zoek naar nieuwe opdrachten als dat noodzakelijk is
Ik ga nooit op zoek naar nieuwe opdrachten want opdrachtgevers benaderen mij
Ik ben continu op zoek naar nieuwe opdrachten
Ik ga nooit op zoek naar nieuwe opdrachten want ik heb al voldoende opdrachtgevers
Ik neem opdrachten aan via een tussenpersoon, zij zorgen voor mijn opdrachten

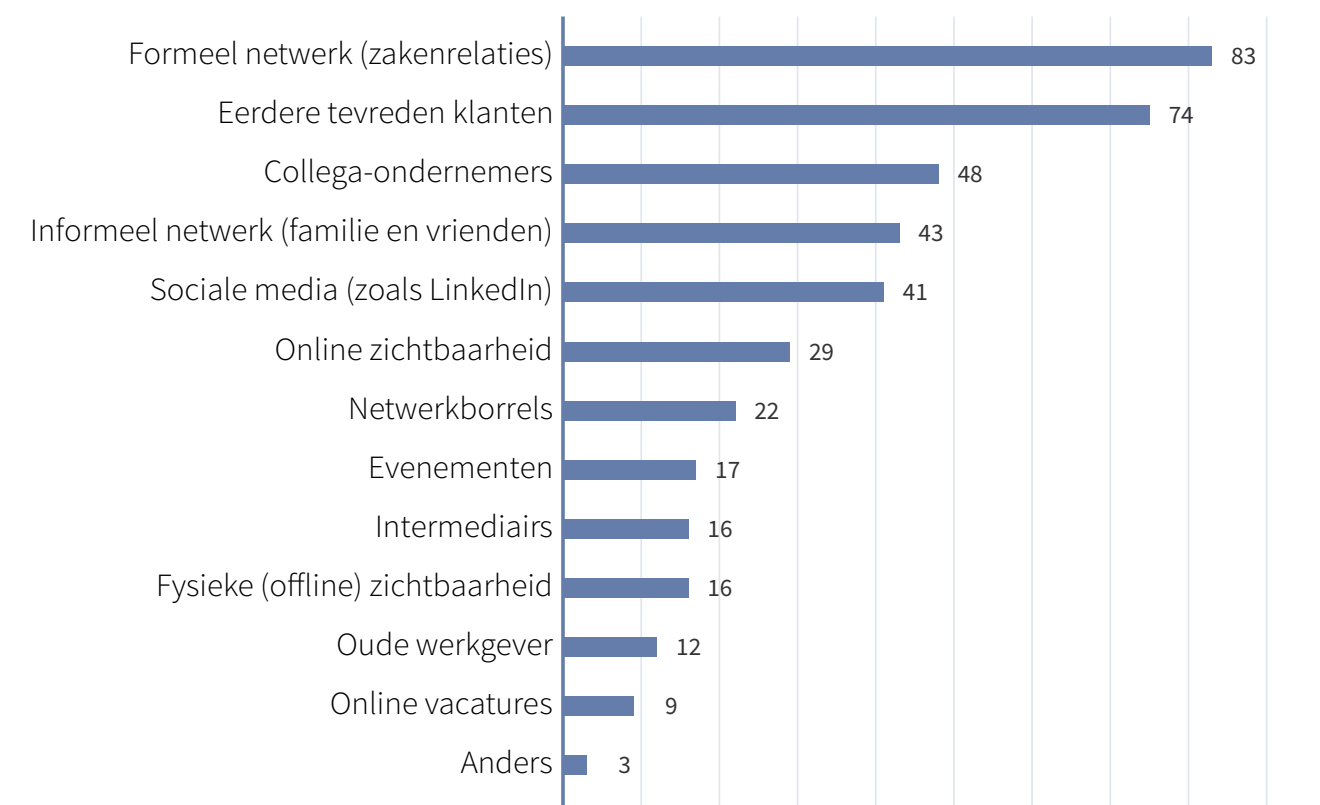
Hoe vaak gaat u op zoek naar nieuwe opdrachten?

n=580 (zzp) Uitgedrukt in procenten.

Welke zaken zijn belangrijk geweest voor het vinden van nieuwe opdrachten? (meerdere antwoorden mogelijk)

n=580 (zzp) Uitgedrukt in procenten.

3.3 Opdrachten vastleggen

Ongeveer één derde van de ondernemers werkt meestal op basis van een resultaatverplichting waarbij er een afgesproken resultaat behaald moet worden (vaak voor een vast bedrag). Twee derde werkt daarentegen vaak op basis van een inspanningsverplichting waarbij de opdracht naar tevredenheid moet worden uitgevoerd en er voldoende inspanning geleverd moet worden voor het beoogde resultaat (vaak tegen een vooraf overeengekomen uurtarief). Opgemerkt moet worden dat een inspanningsverplichting samen kan gaan met een vooraf besproken resultaat, bijvoorbeeld het reorganiseren van een afdeling binnen een bepaalde tijd.

Er is op een aantal aspecten gevraagd hoe zzp'ers met hun opdrachten omgaan. Veruit de meeste zzp'ers geven aan zelf een uurtarief te bepalen voor de werkzaamheden (85%). 53% onderhandelt hierover met een opdrachtgever. Zzp'ers zijn over het algemeen in staat om een opdracht goed af te bakenen (77%) en 66% van de zzp'ers legt de afspraken formeel vast in een contract.

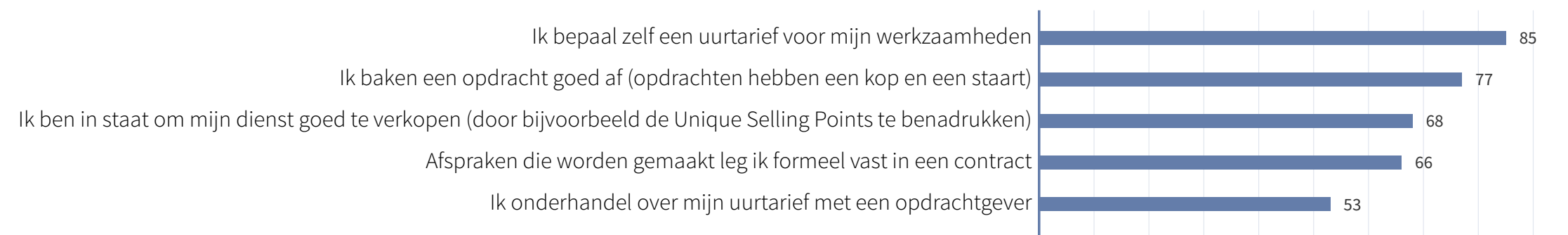
Ongeveer de helft van de zzp'ers onderhandelt over het uurtarief

Waar zijn de afspraken die u met een opdrachtgever maakt hoofdzakelijk op gericht?

n=580 (zzp) Uitgedrukt in procenten.

In hoeverre bent u het eens met de onderstaande stellingen?

n=580 (zzp) Uitgedrukt in procenten.

3.4 VAR-verklaring en modelovereenkomsten

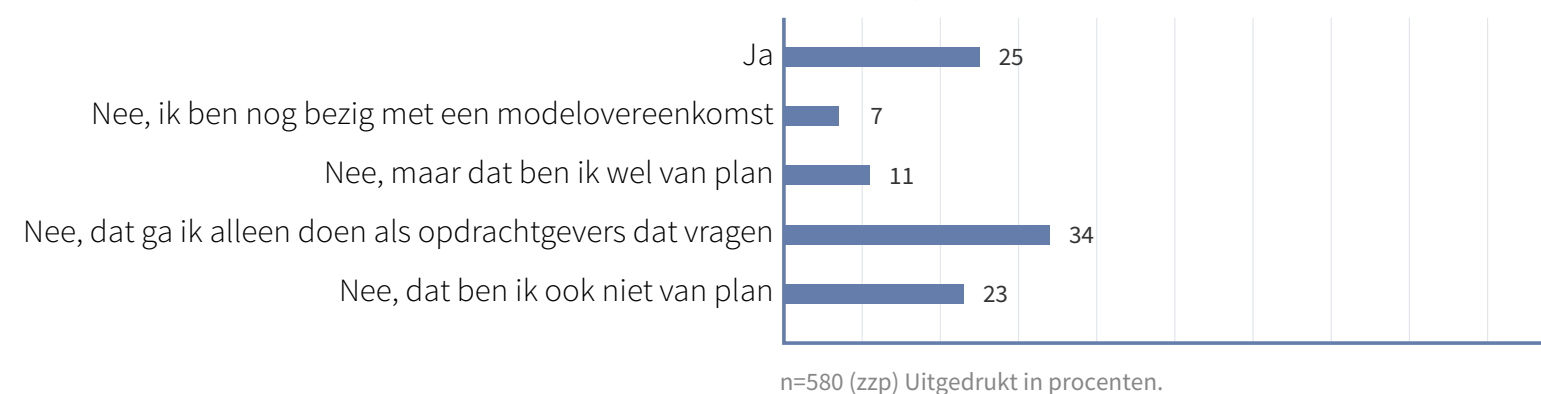
De VAR-verklaring was tot mei 2016 een middel voor opdrachtgevers en opdrachtnemers om zekerheid te krijgen over de arbeidsrelatie die zij met elkaar aangaan. Sinds 1 mei 2016 geldt de wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (DBA). Door de wet DBA zijn zowel de opdrachtgevers als opdrachtnemers verantwoordelijk voor het bepalen van de arbeidsrelatie. Als hier twijfel over bestaat, kunnen zzp'ers en hun opdrachtgevers een modelovereenkomst gebruiken, dat is niet verplicht. De handhaving van de wet DBA is opgeschort tot 1 januari 2018. 79% van de zzp'ers heeft in het verleden weleens een VAR-verklaring aangevraagd. 21% heeft dit nog nooit gedaan.

Heeft u in het verleden weleens een VAR-verklaring aangevraagd?

Zzp'ers en hun opdrachten

Maakt u gebruik van een modelovereenkomst?

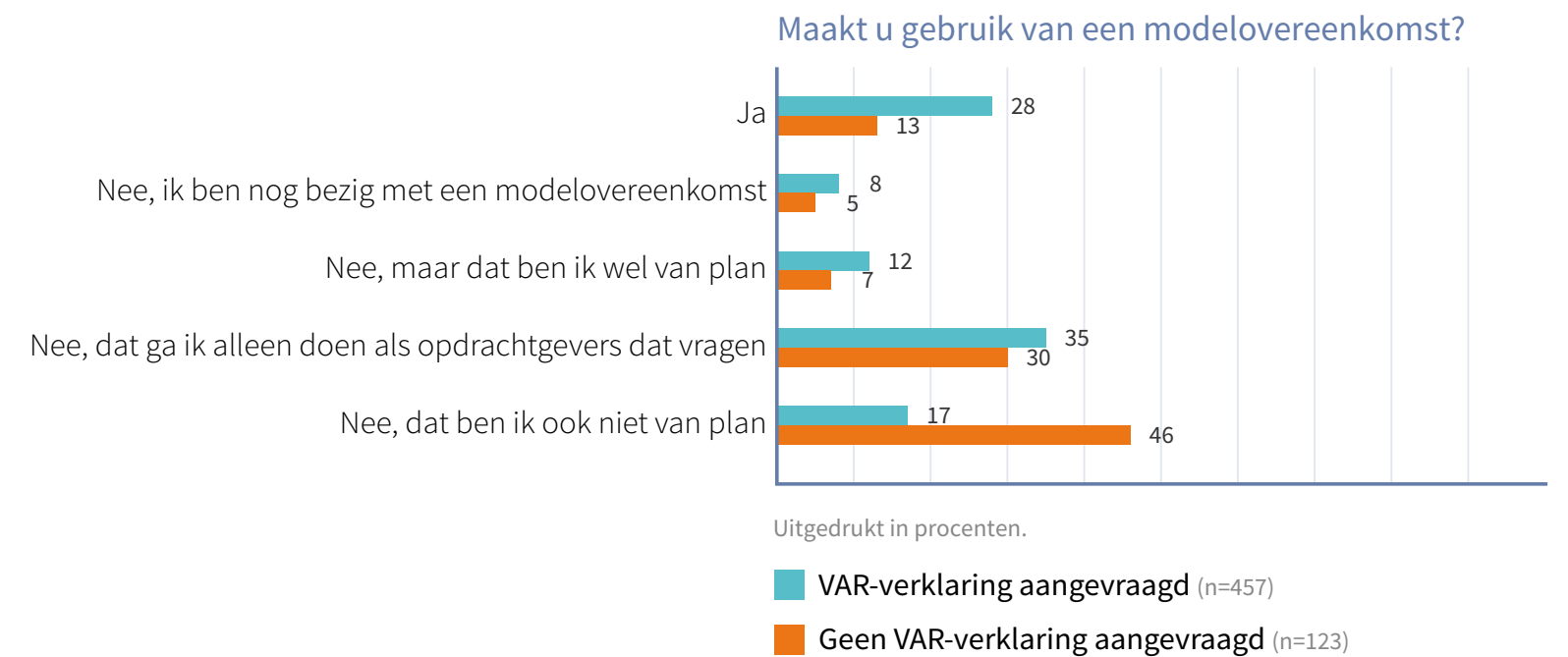
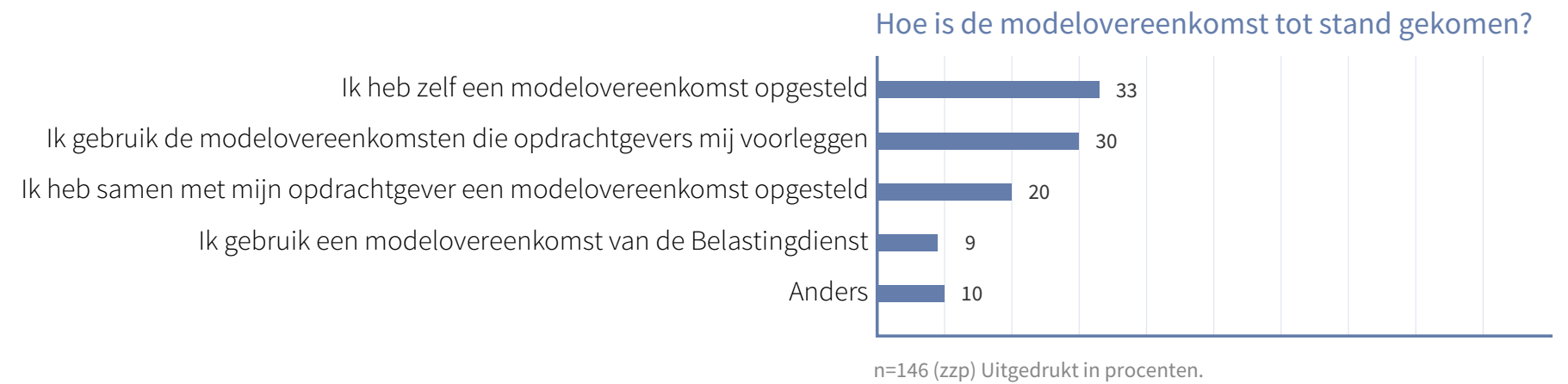

Een kwart van de zzp'ers gebruikt een modelovereenkomst en 7% is nog met een modelovereenkomst bezig. 11% is van plan om gebruik te maken van een modelovereenkomst en 34% gaat dat alleen doen als opdrachtgevers erom vragen. 23% is niet van plan om gebruik te maken van een modelovereenkomst.

Een kwart van de zzp'ers maakt gebruik van een modelovereenkomst

De modelovereenkomst wordt door één derde van de zzp'ers zelf opgesteld en 30% gebruikt de modelovereenkomst die opdrachtgevers hen voorleggen. Eén vijfde van de zzp'ers heeft samen met de opdrachtgever een modelovereenkomst opgesteld.

Van alle respondenten heeft 79% in het verleden weleens een VAR-verklaring aangevraagd. Als we deze groep nader bekijken, zien we dat 28% hiervan nu een modelovereenkomst gebruikt. 35% gaat dat alleen doen als opdrachtgevers er om vragen. Van de groep ondernemers die nooit een VAR-verklaring heeft aangevraagd, geeft bijna de helft aan niet van plan te zijn om een modelovereenkomst te gebruiken. Opvallend is dat een kwart van de ondernemers die nooit een VAR-verklaring heeft aangevraagd, nu wel gebruikmaakt (13%) of gebruik wil maken (7%) van een modelovereenkomst of nog bezig is om er eentje op te stellen (5%). Dit is opmerkelijk omdat zij in het verleden nooit een VAR-verklaring nodig hebben gehad om vast te stellen dat er sprake is van zelfstandig ondernemerschap.

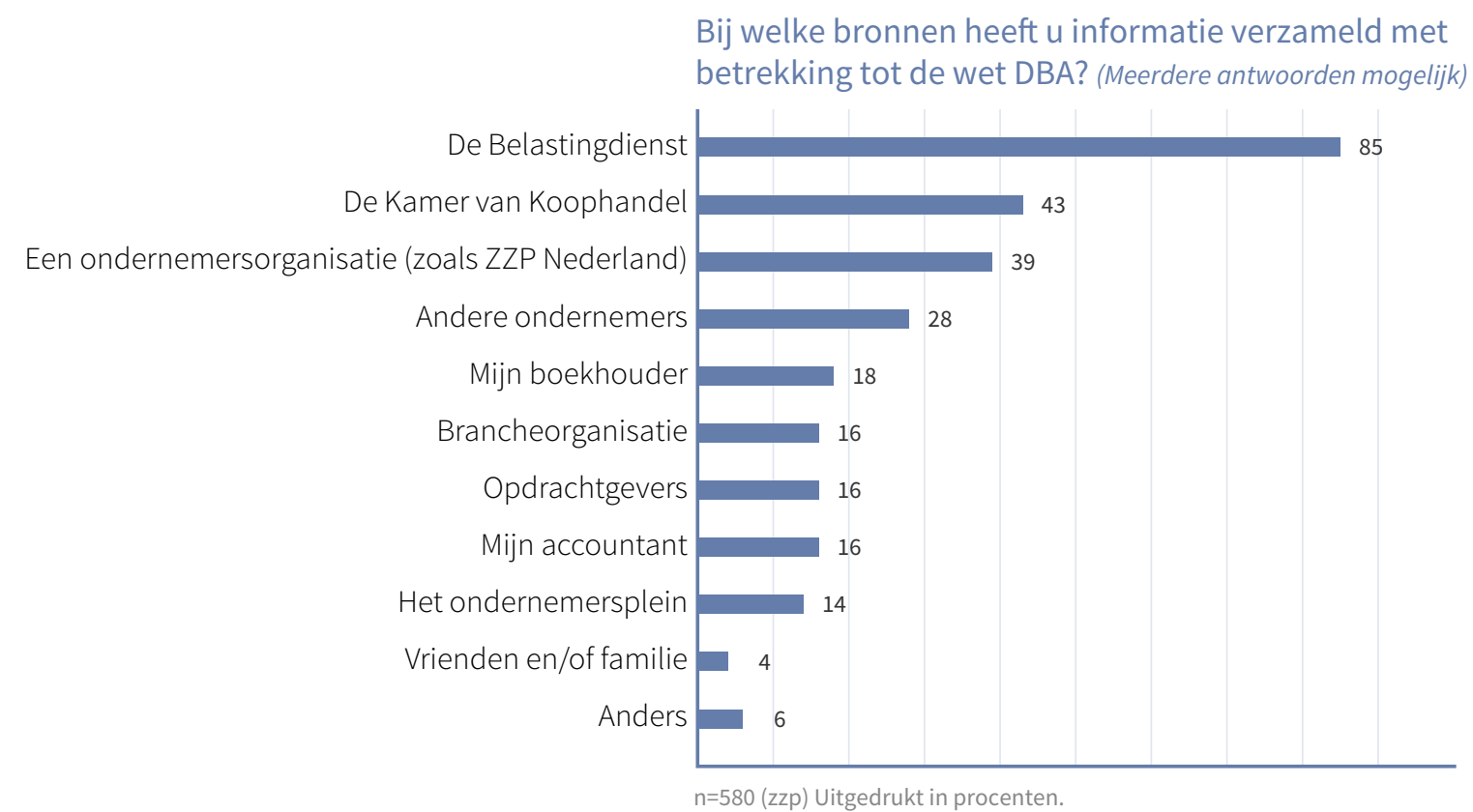
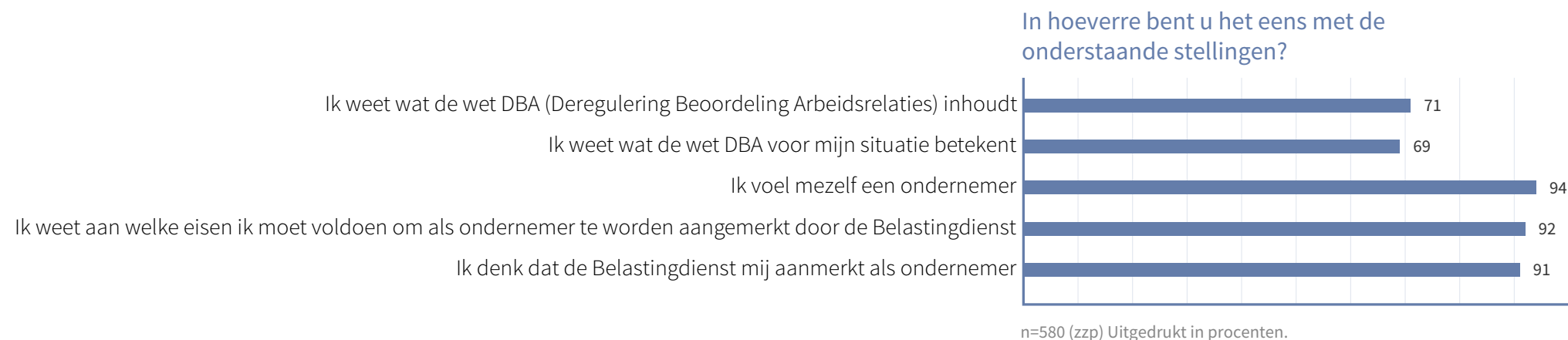
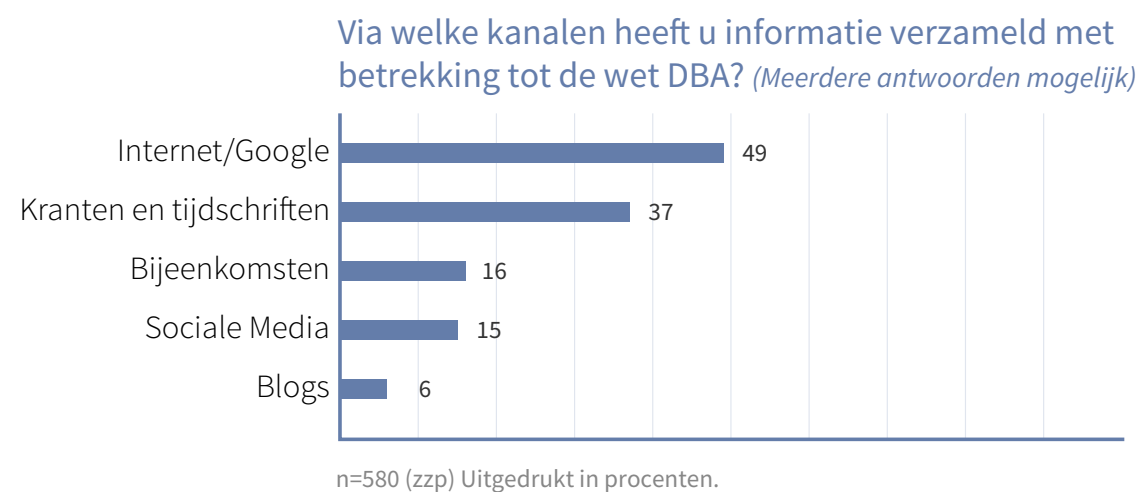

3.5 Over de wet DBA

In het algemeen weten zzp'ers wat de wet DBA inhoudt (71%) en wat die voor hun situatie betekent (69%).

Daarnaast voelen bijna alle zzp'ers zich ondernemer, weten ze aan welke eisen moet worden voldaan om door de Belastingdienst aangemerkt te worden als ondernemer en denken ze ook aan deze eisen te voldoen (>90%).

74% van de zzp'ers heeft informatie opgezocht over de wet DBA. Aan hen is gevraagd waar zij deze informatie hebben verzameld. Zij mochten hierbij meerdere bronnen aangeven. Ondernemers hebben hoofdzakelijk informatie ingewonnen bij officiële instanties zoals de Belastingdienst (85%), de Kamer van Koophandel (43%) en ondernemersorganisaties (39%). Enkele kanalen zijn aan de antwoordmogelijkheden toegevoegd en worden in een aparte grafiek uitgelicht.

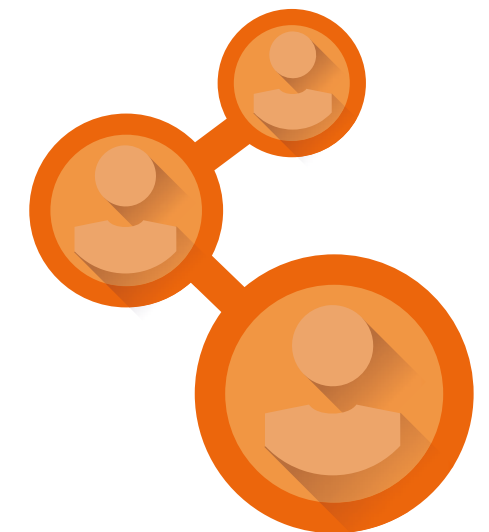
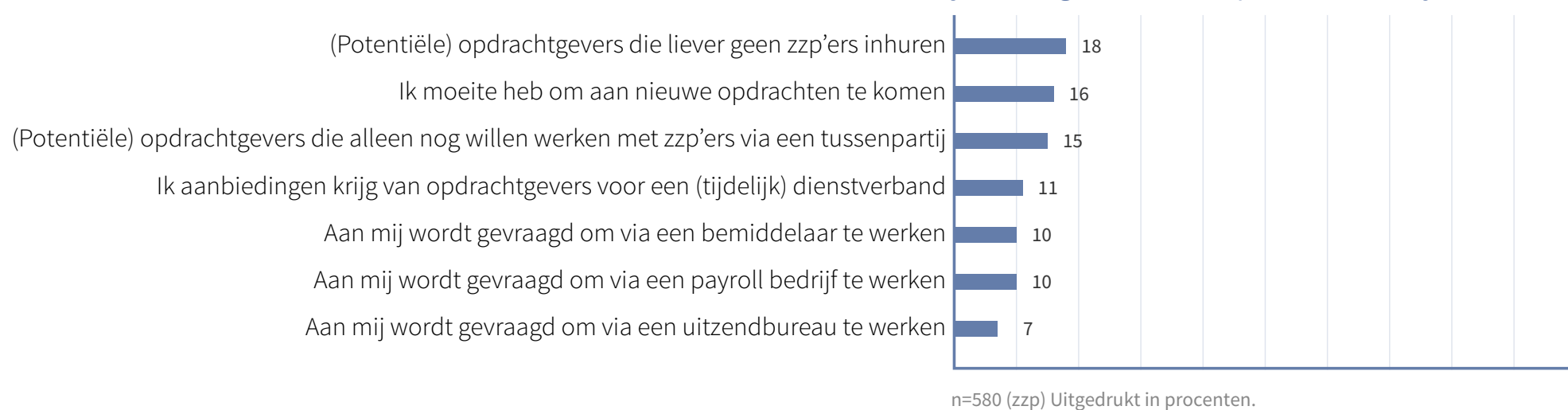

3.6 Ontwikkelingen afgelopen jaar

18% van de zzp'ers heeft in het afgelopen jaar vaker meegemaakt dat opdrachtgevers liever geen zzp'ers meer inhuren ten opzichte van het jaar ervoor. Daarnaast lopen ze vaker tegen opdrachtgevers aan die alleen nog maar willen werken via een tussenpartij (15%). 10% geeft aan dat opdrachtgevers vaker hebben gevraagd om via een bemiddelaar te werken, 10% via een payroll bedrijf en 7% via een uitzendbureau.

Zzp'ers lopen vaker tegen opdrachtgevers aan die alleen nog maar willen werken via een tussenpartij

Hoe vaak zijn onderstaande gebeurtenissen in het afgelopen jaar voorgekomen ten opzichte van het jaar daarvoor? (2015)

4 Conclusies

In dit onderzoek is gekeken naar zzp'ers die diensten aanbieden aan bedrijven. Deze 'zzp'ers eigen arbeid' zijn veelal hoogopgeleid en actief in verschillende sectoren.

Deze zzp'ers zijn hoofdzakelijk actief in de sector advisering, onderzoek en overige specialistische zakelijke dienstverlening (52%). Andere veelvoorkomende sectoren zijn informatie en communicatie (8%), verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening (8%) en bouwnijverheid (6%).

Over het algemeen hebben zzp'ers meerdere opdrachtgevers. Ongeveer de helft van de zzp'ers heeft meer dan vijf opdrachtgevers en 33% heeft zelfs meer dan 11 opdrachtgevers. Gemiddeld besteden ondernemers met 6 tot 10 opdrachtgevers 37% van hun tijd aan de grootste opdrachtgever. Bij meer dan 10 opdrachten is dat gemiddeld 20% van de tijd. Zzp'ers hebben vaak minimaal één grote opdrachtgevers met enkele kleinere opdrachten ernaast. Ze voelen zich ondernemer, weten aan welke eisen ze moeten voldoen om als ondernemer te worden aangemerkt door de Belastingdienst en denken aan die eisen te voldoen (>90%).

Zzp'ers gaan vaak op eigen initiatief op zoek naar opdrachten, continu (14%) of op regelmatige basis (31%). 23% gaat alleen op zoek naar nieuwe opdrachten als dat noodzakelijk is. Er zijn ook zzp'ers die nooit op zoek gaan naar opdrachten omdat zij vanzelf benaderd worden door opdrachtgevers (20%) of omdat zij al voldoende opdrachtgevers hebben (8%). Zakenrelaties (83%), eerdere tevreden klanten (74%) en collega-ondernemers (48%) hebben de grootste rol gespeeld bij het vinden van nieuwe opdrachten.

Eén derde van de zzp'ers werkt meestal op basis van een resultaatverplichting waarbij er een resultaat wordt afgesproken dat behaald moet worden, vaak voor een vast bedrag. Twee derde werkt daarentegen op basis van een inspanningsverplichting waarbij de opdracht naar tevredenheid moet worden uitgevoerd en er voldoende inspanning geleverd moet worden voor het beoogde resultaat, vaak voor een uurtarief. 85% van de zzp'ers bepaalt dit uurtarief zelf en 53% onderhandelt hierover met een opdrachtgever. Twee derde van de ondernemers legt de afspraken die worden gemaakt formeel vast in een contract.

Zzp'ers kunnen sinds de invoering van de wet DBA een modelovereenkomst gebruiken om de aard van de arbeidsrelatie vast te stellen. Over het algemeen weten

Meer zzp'ers willen gebruik gaan maken van een modelovereenkomst

zzp'ers wat de wet DBA inhoudt (71%) en wat het voor hun situatie betekent (69%). Een kwart van de zzp'ers maakt al gebruik van een modelovereenkomst en 7% is er nog mee bezig. 11% is van plan om er mee te werken en 23% is dit niet van plan. 34% gaat alleen met een modelovereenkomst werken als opdrachtgevers er om vragen. Bij een nadere analyse van de groep zzp'ers die nooit een VAR-verklaring heeft aangevraagd, blijkt dat 25% daarvan nu wel bezig is met een modelovereenkomst. 13% al gebruikmaakt van een modelovereenkomst, 7% wil er gebruik van gaan maken en 5% is nog bezig om er eentje op te stellen. Dit is opmerkelijk omdat zij in het verleden nooit een VAR-verklaring nodig hebben gehad om de werkrelatie vast te stellen.

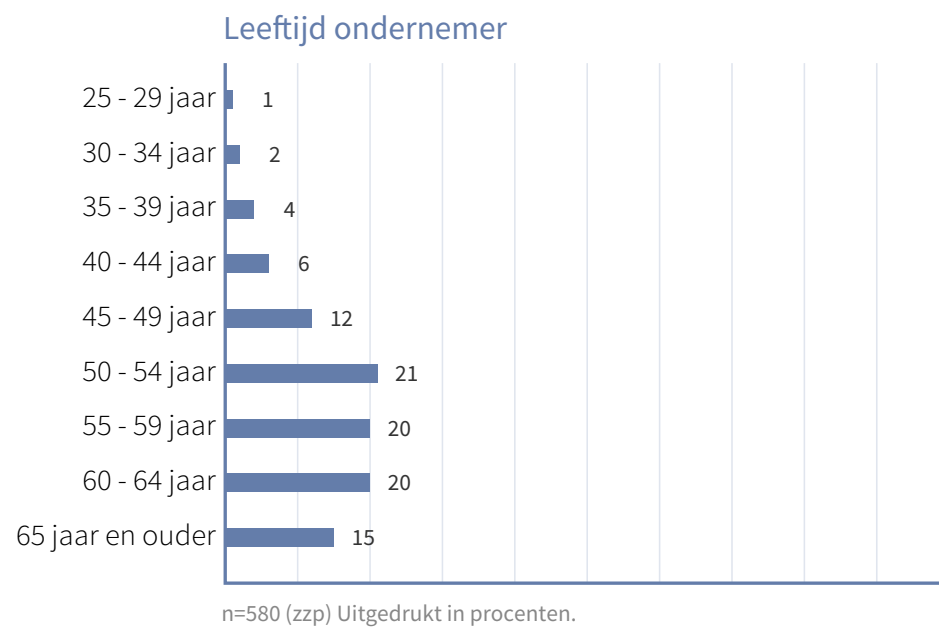
Uit de antwoorden van zzp'ers blijkt dat opdrachtgevers in het afgelopen jaar onzekerder waren over het inhuren van zzp'ers dan het jaar ervoor: één op de vijf zzp'ers heeft namelijk vaker meegemaakt dat opdrachtgevers liever geen zzp'ers meer inhuren. Daarnaast lopen de zzp'ers vaker tegen opdrachtgevers aan die alleen nog maar willen werken via een tussenpartij (15%), zoals een bemiddelaar, payrollbedrijf of een uitzendbureau. Op deze manier beperken opdrachtgevers hun risico's. De zzp'er verliest hierdoor wel zijn zelfstandigheid en soms ook zijn fiscale voordelen.

Bijlage 1

Achtergrondinformatie over de respondenten

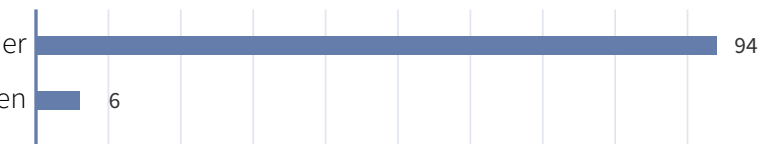
94% van de 'zzp'ers eigen arbeid' wil graag ondernemen en het werk niet in loondienst uitoefenen. Slechts 6% geeft aan dat ze liever in loondienst willen werken als ze de kans zouden krijgen. Zij vallen onder de groep 'gedwongen zelfstandigen'.

De gemiddelde leeftijd van de respondenten is 55 jaar en ligt daarmee vrij hoog. 61% van de respondenten is tussen de 50 en 64 jaar oud.

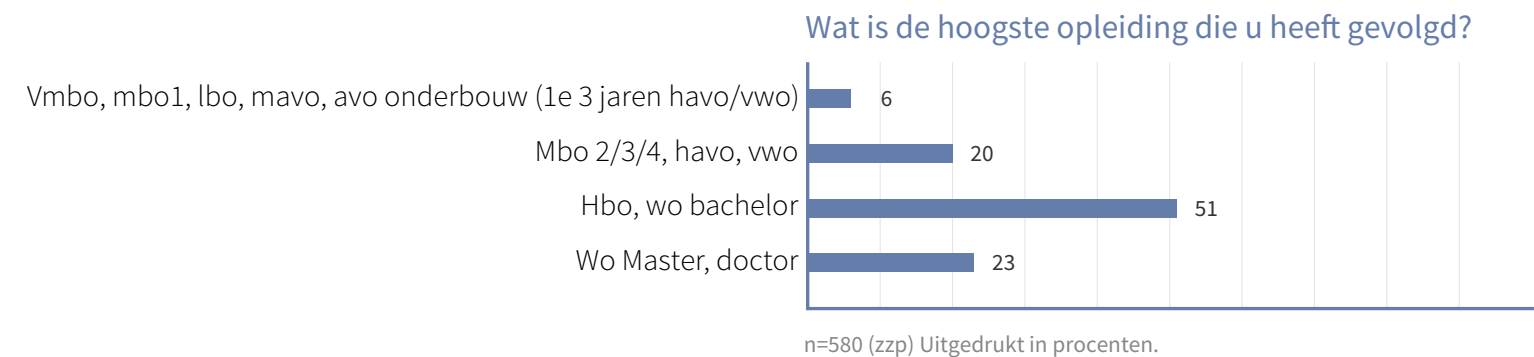
Nee, ik wil mijn werk niet in loondienst uitoefenen maar als zelfstandig ondernemer
Ja, als ik de mogelijkheid krijg zou ik hetzelfde werk liever in loondienst willen doen

Zou u het werk wat u nu als zelfstandig ondernemer doet, liever in loondienst willen doen?

n=580 (zzp) Uitgedrukt in procenten.

'Zzp'ers eigen arbeid' zijn veelal hoogopgeleid. 51% heeft een hbo- of wo-bacheloropleiding afgerond en 23% heeft een universitaire opleiding voltooid. 20% heeft een mbo-, havo- of vwo-opleiding afgerond.

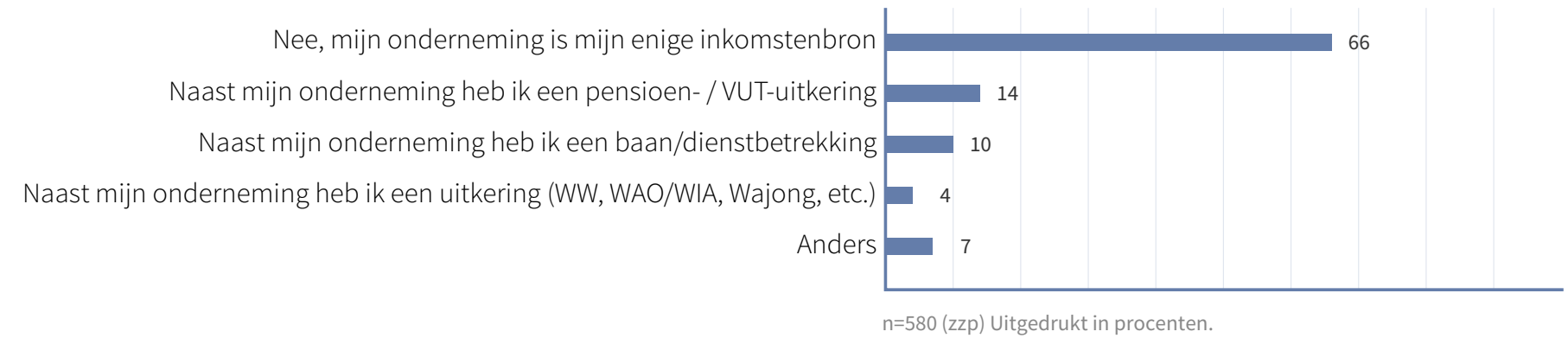

Twee derde van de respondenten geeft aan dat de onderneming de enige inkomstenbron is. 14% geeft aan naast het inkomen uit de onderneming ook een pensioen-/vut-uitkering hebben. 10% heeft een andere baan naast het zelfstandig ondernemerschap. 4% heeft naast de onderneming nog inkomen uit een uitkering.

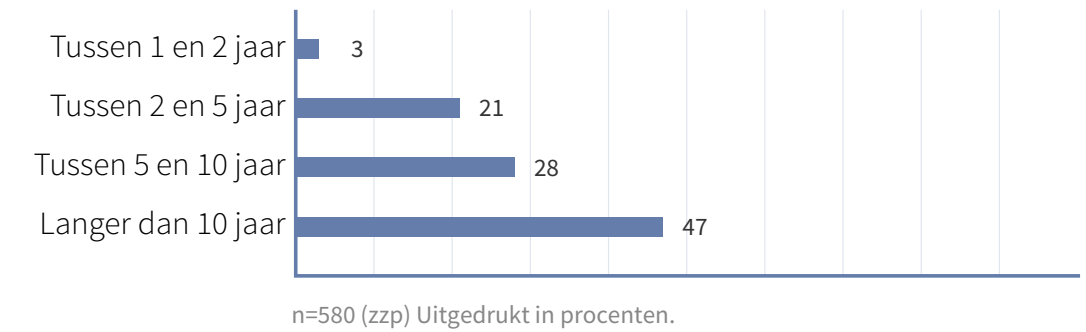
Ongeveer de helft van de respondenten heeft veel ervaring met ondernemen en is al langer dan 10 jaar ondernemer. Het huidige bedrijf van de respondenten bestaat gemiddeld 11 jaar.

Zzp'ers besteden veel uren aan de onderneming. 45% van de ondernemers besteedt meer dan 40 uur per week aan het bedrijf. Voor slechts 14% is dat niet meer dan 20 uur. Gemiddeld genomen besteden ondernemers 41 uur aan hun bedrijf.

Heeft u naast uw eigen onderneming nog een andere inkomstenbron?

Hoe lang bent u al ondernemer, inclusief eventuele vorige bedrijven?

Hoeveel uur besteedt u gemiddeld per week aan uw bedrijf?

